

Poniżej relacja ze Zjazdu przygotowana przez jednego z jego uczestników Tomasza Dolińskiego z poznańskiego Klubu "TP". Oprócz wydarzeń odbywających się w Mazowieckim Instytucie Kultury, program Zjazdu obejmował także inne ważne i inspirujące spotkania: spacer po Muranowie i Jazdowie z Magdaleną Macińską, kąpiele leśne z Anną Łapińską oraz zwiedzanie Muzeum Sztuki Nowoczesnej z Klubem Seniorek i Seniorów Nowoczesnych.

"W dniach 12 i 13 września 2026 roku odbył się w Warszawie XV Zjazd Klubów Tygodnika Powszechnego. Bardzo aktualny temat tegorocznego spotkania brzmiał: „Nie być obojętnym – kultura zaangażowana społecznie”.

Główną osią wydarzenia były trzy debaty – dwie w sobotę i jedna w niedzielę. Przez cały czas towarzyszył nam Ksiądz Adam Boniecki, Redaktor Senior „Tygodnika Powszechnego”.

Po dotarciu w gościnne progi Mazowieckiego Instytutu Kultury i krótkim powitaniu zebranych rozpoczęła się pierwsza dyskusja zatytułowana: „Nie być obojętnym – jak kultura, literatura i sztuka kształtują postawy społeczne”.

Był to bardzo ciekawy głos zarówno Autorów „Tygodnika” – Anny Goc i Piotra Mucharskiego – jak i przedstawicielki instytucji kultury: Joanny Mytkowskiej z Muzeum Sztuki Nowoczesnej oraz Aleksandry Przeździeckiej-Kujałowicz z Mazowieckiego Instytutu Kultury.

Dyskutowano o dostępie do kultury, o sposobach naszej partycypacji w niej, a także o tym, jak uczestnictwo w kulturze wygląda z perspektywy wielkich metropolii i małych miejscowości. Cieszę się, że pojawił się głos Anny Goc dotyczący współuczestnictwa w odbiorze i tworzeniu kultury z perspektywy osób z różnorodnymi niepełnosprawnościami. Ciekawie było także usłyszeć statystyki dotyczące osób odwiedzających nowo otwarty gmach Muzeum Sztuki Nowoczesnej.

Debatę prowadziła Monika Ochędowska z „Tygodnika Powszechnego”.

Następny punkt programu brzmiał: „Kultura w działaniu – budowanie lokalnej społeczności zaangażowanej”.

Tu słuchaliśmy osób, które na co dzień tworzą i kształtują swoje lokalne społeczności. Ewa Jagiełło opowiadała o funkcjonowaniu i tworzeniu od podstaw Międzypokoleniowej Klubokawiarni DKŚ. Jakub Woźniak mówił o Muzeum POLIN i o tym, jak ta przestrzeń stała się integralną częścią warszawskiego Muranowa. Danuta Kuroń przedstawiła w krótkim wystąpieniu historię warszawskiego Żoliborza oraz tradycję pracy u podstaw, podejmowanej na przekór zaborcom i okupantom.

Najbardziej poruszyły mnie słowa Wojtka Skibickiego z Fundacji Miser Art o wspólnej przestrzeni, którą współtworzy dla artystów i osób w kryzysie bezdomności, o ich wzajemnej współpracy, a także o podobieństwach łączących te dwa – wydawałoby się bardzo odmienne – światy.

Kolejnym punktem Zjazdu była krótka prezentacja wszystkich Klubów i ich działań. Wzruszającym momentem był dla mnie list Elżbiety Matyaszewskiej z Klubu TP w Lublinie oraz prezentacja poświęcona niedawno zmarłemu Księdzu Andrzejowi Szostkowi MIC – bardzo ważnej postaci dla środowiska klubowego.

Następnie przyszedł radosny moment świętowania 15-lecia Klubu Warszawskiego. Potem czekał nas intrygujący koncert zespołu Viva el Cajon.

Bardzo ważnym i niespodziewanym akcentem była obecność Siostry Małgorzaty Chmielewskiej, której towarzyszyła aukcja rękodzieła – wyrobów przygotowanych przez Klubowiczów – na rzecz Wspólnoty Chleb Życia. Siostra w swoim krótkim wystąpieniu powiedziała rzecz bardzo

fundamentalną: jako ludzie, którym się w życiu powiodło, mamy obowiązek dbać o osoby słabsze, ubogie czy w inny sposób wykluczone.

Finałem wieczoru było wręczenie Nagrody „Węzeł Przyjaźni” warszawskiemu Klubowi Inteligencji Katolickiej. Nagrodę odebrał Prezes KIK, Jakub Kiersnowski.

Drugiego dnia odbył się ostatni, ale jakże ciekawy panel: „Empatia we współczesnym świecie”.

Justyna Dąbrowska już na samym początku zasiała w słuchaczach pewną wątpliwość, mówiąc, że nad empatię przedkłada racjonalne współczucie. Argumentowała, że sama empatia może służyć także złym moralnie celom – można przecież w empatyczny sposób kogoś zwolnić z pracy.

Dalsza dyskusja przywołała szereg aktualnych problemów społecznych. Katarzyna Jabłońska mówiła o mniejszościach seksualnych i różnych reakcjach na niedawno wydaną w Polsce książkę Jamesa Martina „Budując most”. Jako mistrzów empatii i współczucia wymieniła księdza Jana Kaczkowskiego i Tośkę Szewczyk.

Marta Titaniec przywołała z kolei poglądy dwóch ważnych dla niej myślicieli – Emmanuela Levinasa oraz Józefa Tischnera – a także fenomen twarzy bliźniego, która wzywa do bezwarunkowej odpowiedzialności.

Głęboko zapadnie mi w pamięć również wypowiedź Piotra Cywińskiego, że w Auschwitz nie było miejsca na empatię, ponieważ szanse więźniów obozu na przetrwanie dłużej niż kilka tygodni były nikłe.

Pojawiły się także refleksje dotyczące naszego stosunku do uchodźców z Ukrainy. Prowadzący debatę Konrad Stanowicz przeczytał na głos poruszający felieton Zuzanny Radzik poświęcony tej sprawie.

Zjazd zakończyliśmy wspólną Mszą Świętą w Kościele Środowisk Twórczych. Był to dla mnie wartościowy i dobrze przeżyty czas. Dwa dni pełne rozmów, spotkań, pytań i inspiracji. Dziękuję Klubowi Warszawskiemu za organizację tego wydarzenia. Za rok XVI Zjazd odbędzie się w Zielonej Górze. Już się cieszę na to wydarzenie!"